

Nefndasvið Alþingis
Samgöngunefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. Þ 130/1515
komudagur 24.3.2004

LHG/047 /9.6/HH/sig
Reykjavík 23. mars 2004

Efni: Athugasemdir við frumvarp til laga um siglingavernd, 569. mál.

Hjálagt sendast athugasemdir Landhelgisgæslu Íslands vegna framangreinds frumvarps. Frestur til að skila umsögn var veittur til 23. mars 2004.

Eftirfarandi athugasemdir eru gerðar við hið nýja frumvarp :

2. gr.

Landhelgisgæslan telur rétt að fylgja betur texta ISPS kóðans við skilgreiningu á því um hvaða skip lögin ná til og vegna hvaða siglinga. Hér er um grundvallaratriði að ræða hvað varðar gildissvið laganna og rétt að hafa það nákvæmt.

Landhelgisgæslan leggur til að **1. og 2. mgr. 2. gr.** hljóði svo:

Lög þessi gilda um eftirgreindar gerðir skipa sem sigla innan íslenskrar landhelgi og íslensk skip sem sigla út fyrir landhelgina ef þau eru notuð til millilandasiglinga.

- farþegaskip, þ.m.t. háhraðafarþegaför.
- flutningaskip, þ.m.t. háhraðaflutningaför, 500 brúttótonn eða stærri
- færanlega borpalla

Lögin gilda einnig um hafnir sem þjóna slíkum skipum, innlendum og erlendum, sem stunda millilandasiglingar.

Í **3. mgr. 2. gr.** segir að markmið laga þessara sé að tryggja vernd skipa, áhafna, farþega, farms og hafnaraðstöðu fyrir hvers kyns ógn af hryðjuverkum og ólögmætum aðgerðum.

Að mati Landhelgisgæslunnar þarf að skilgreina betur hvers kyns ólögmætar aðgerðir er hér verið að tala um. Landhelgisgæslan fer með almenna löggæslu á hafinu skv. 1. gr. laga nr. 25/1967 um Landhelgisgæslu Íslands en í 4. mgr. 4. gr. frumvarpsins er Ríkislögreglustjóra alfarið falið að fara með stjórn aðgerða þegar vástig er hækkað um borð í skipum og höfnum.

Hér er um grundvallaratriði að ræða hvað varðar verkaskiptingu milli tveggja jafnréttihárra ríkisstofnana sem báðar heyra undir dómsmálaráðuneytið. Samkvæmt orðalagi frumvarpsins getur Ríkislögreglustjóri tekið yfir stjórn aðgerða þegar um landhelgisbrot og önnur afbrot á hafinu er að ræða. Landhelgisgæslan leggur til að eftirfarandi orðalag verði notað í 3. mgr. 2. gr.:

Markmið laga þessara er að tryggja vernd skipa, áhafna, farþega, farms og hafnaraðstöðu fyrir hvers kyns ógn af hryðjuverkum eða öðrum ólögmætum aðgerðum sem tengjast hryðjuverkastarfsemi.

4. gr.

Í 1. mgr. er upptalning á þeim stofnunum og fl. sem fara eiga með framkvæmd siglingaverndar. Í seinni málsgreinum 4. gr. er hlutverk þeirra aðila talið upp og skilgreint betur. Í 1. mgr. hefur gleymst að nefna Landhelgisgæsluna en hlutverk hennar er betur skilgreint í 6. mgr. 4. gr.

Lagt er til að **1. mgr. 4. gr.** hljóði svo:

Siglingastofnun Íslands ásamt tollyfirvöldum, ríkislögreglustjóra, Landhelgisgæslu Íslands, útgerðarfélögum og höfnum sem falla undir lög þessi, fer með framkvæmd siglingaverndar.

Með hliðsjón af athugasemdum Landhelgisgæslunnar við 3. mgr. 2. gr. frumvarpsins er lagt til að **4. mgr. 4. gr.** hljóði svo:

Ríkislögreglustjóri ákveður vástig um borð í skipum og í höfnum. Þegar ógn steðjar að ákveður hann hækkun vástigs um borð í skipum eða í höfnum, að höfðu samráði við Siglingastofnun og Landhelgisgæslu nema þegar um bráðatilvik er að ræða, þá tekur hann ákvörðun einn. Þegar vástig er hækkað í höfnum eða skipum tekur ríkislögreglustjóri við stjórn aðgerða samkvæmt viðeigandi verndaráætlun og almennum lögum um lögregluaðgerðir. Sé skipið statt á sjó fyrir utan hafnarsvæði skal Ríkislögreglustjóri hafa samráð við Landhelgisgæsluna um stjórnun aðgerða.

5. gr.

Nauðsynlegt er að útgerðarfélög hafi samráð við Landhelgisgæsluna þegar hlutverk stofnunarinnar er skilgreint í verndaráætlun. Lagt er til að greinin hljóði svo:

Útgerðarfélög skulu útbúa áhættumat og verndaráætlun fyrir hvert íslenskt skip sem fellur undir lög þessi og tilnefna verndarfulltrúa fyrir skipið og útgerðarfélagið. Áhættumatið, verndaráætlunina og skipan verndarfulltrúans skal leggja fyrir Siglingastofnun Íslands til staðfestingar. Í verndaráætlun skal koma fram áætlun um viðbrögð þegar ógn steðjar að og hlutverk aðila sem koma að aðgerðum vegna þess, t.d. hlutverk lögreglu og Landhelgisgæslu í samráði við þær stofnanir.

8. gr.

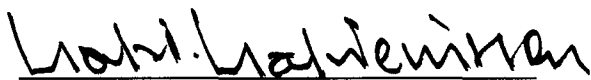
Í greininni er fjallað um leit. Ljóst er að sú staða getur komið upp að gera þurfi leit um borð í skipi og á fólki áður en það kemur inn á hafnarsvæði. Samt sem áður eru Landhelgisgæslunni ekki fengnar heimildir til að framkvæma slíka leit. Lagt er til að 2. mgr. 8. gr. hljóði svo:

Siglingastofnun Íslands setur reglur um fyrirkomulag öryggisleitar hafnaryfirvalda á starfsfólki, áhöfnum og öðrum þeim sem vegna starfs síns þurfa að fara inn á hafnaraðstöðu eða um borð í skip sem falla undir lög þessi.

Tollstjórinn í Reykjavík setur reglur um leit í farmi, á farþegum og í farangri þeirra.

Tollstjórar annast framkvæmd leitar. Landhelgisgæslan getur annast leit í skipum utan hafnarsvæða þegar nauðsyn ber til að rannsaka skip áður en það kemur til hafnar.

Hægt er að synja þeim mönnum sem neita öryggisleit samkvæmt þessari grein um aðgang að hafnaraðstöðu og skipi sem lög þessi ná yfir.

Hafsteinn Hafsteinsson
forstjóri